

Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgfreds (Hjørup). Det første Punktum lyder saaledes: „Uden Rigsdagens Samtykke kan der ikke raades over de Midler, der ved Udtag i større Præstefalds Indtægter midlertidig ere inddragne under Stiftsmidlerne.“ Den Indvending, som jeg har derimod, er klart og tilstrækkelig fremsat af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg), og den gaar i det Væsentlige ud paa, at Rigsdagen derved kommer til at give sin Stadfæstelse paa, at Stiftsmidler forvaltes af en anden Øvrighed end Kongens Ministre med Rigsdagens Medvirking. Det sidste Punktum lyder saaledes: „Hermed sker dog ingen Indskrænkning i den Kongen efter hidtil gjældende Regler tilkommende Ret“. Ved at vedtage dette Punktum vil man erkjende, at der tilkommer Kongen en Ret til uden Rigsdagens Samtykke at raade over de Midler, som inddrages paa denne Maade. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgfreds (Hjørup) har udviklet, at det ikke nytter, at man i Motiveringer siger, at man ikke vil udtale sig derom, at man henstiller, hvorvidt der eksisterer en saadan Ret eller ei, naar der udtrykkelig staar i Forslaget: „Den Kongen tilkommende Ret“. Seg kan sige til, hvad han sagde, at det bliver endnu tydeligere, naar man lægger Mærke til, at der staar: „Hidtil gjældende Regler“; der staar ikke blot: De hidtil fulgte Regler, den hidtil fulgte Fremgangsmaade eller noget lignende, men der staar hidtil gjældende Regler, og derved erkjendes netop, at der gjælder Regler i saa Henseende. Nu siger den ærede Ordfører derimod, at det stille vi ganske hen, han vil ikke modsig, hvad der blev sagt i Hjør i Betænkningen, at Rigsdagen aldrig har villet anerkjende en saadan Ret, det modsiges han ikke, og det kan han heller ikke gjøre; thi det er ikke alene i det ærede Medlems for Veile Amts 2den Valgfreds Navn, at Betænkningen er afgiven, men tillige i den nuværende Ordførers og det øvrige Flertals Navn. Den ærede Ordfører udtalte sig, idet han vilde forsvare dette, paa en saadan Maade, at han stillede det ganske tvivlsomt, hvorvidt der tilkommer Kongen en saadan Ret eller ei; han siger: Ingen vil gjøre Indskrænkninger i en saadan Ret, hvis der eksisterer en saadan Ret. Denne Maade at stille dette Spørgsmaal tvivlsomt hen paa, kan jeg ikke Andet end anse for i høieste Grad betænkelig fra dette Things Side. Dette Thing gaar derved lige imod den Grundsatning, som det ved mangfoldige andre Leiligheder har hævdet, nemlig at der i Virkeligheden ikke eksisterer en saadan Ret — selv om man ikke vil gjøre Rigsdagens Ret gjældende. Det er nemlig to forskellige Ting, at man stiller det tvivlsomt hen, om en saadan Kongen tilkommende Ret eksisterer, eller om man siger: Omstændighederne ere ikke saadanne, at vi kunne gjøre vor Ret gjældende i det fulde Omfang, men vi opgive den ikke; der er en temmelig

væsentlig Forskjel derpaa. Jeg kan fuldstændig godkjende, hvad den ærede Ordfører sagde, idet heller ikke jeg vil gjøre noget Indgreb i nogen Kongen tilkommende Ret, hvis en saadan eksisterer, men hvor jeg ikke erkjender, at en saadan eksisterer og paa ingen Maade kan erkjende det, der finder jeg ingen Anledning til at udtale, at der eksisterer en saadan Ret, men jeg anser det tværtimod for usforvarligt fra min Side, om jeg som Rigsdagsmand vilde stemme for et Forslag, hvori det udtales, at en saadan Ret eksisterer. Men det vilde vi herved gjøre, og det bevirker, at jeg maa stemme imod det sidste Punktum. Med Hensyn til den praktiske Virkning af dette Forslag, navnlig i Sammenligning med det Forslag, som blev vedtaget i Hjør, bemærkes det nu, for at bruge den ærede Ordførers Udtryk i saa Henseende, at, naar Ministeren inddrager Midlerne, saa kan han nu for Eiden henlægge dem til et ganske andet Diemed, og det vil han, hvis Forslaget vedtages, blive affaaen fra; naar han inddrager Midlerne i almindelige Diemed, kan han nu henlægge dem til andre Diemed, hvortilmod vi her ville hindre Ministeren i at disponere over Midler, som ikke ere henlagte til specielle Diemed, vi ville hindre Ministerens Staaidighed over eller Myndighed til at disponere over de henlagte Midler i almindelige Diemed og i at give almindelige Bestemmelser for deres Anvendelse, vi ville, efter hvad den ærede Ordfører siger, hindre Ministeren i at disponere i specielle Diemed over de Midler, som ere inddragne i almindelige kirkelige Diemed. Det kan maaske med en vis Feie siges, at disse to Ting følge heraf, dersom de hidtil gjældende Regler ikke omfattede noget af disse Tilfælde, hvilket jeg ikke skal kunne sige med nogen afgjorende Sikkerhed. Men efter den ærede Ordførers Forklaring omfattede de hidtil gjældende Regler i ethvert Tilfælde ikke andre Tilfælde end disse to, og naar dette er saa, vil Ministeren kunne disponere over de inddragne Midler til enhver Tid i Diemed, som han angiver ved deres Inddragelse. Ministeren behøver kun, hver Gang han inddrager Midler i kirkelige Diemed, at sige: De Midler, som jeg tager fra A.'s Præstefald, ville være bestemte til at forbedre B.'s og C.'s Præstefald, og saa fremdeles, han kan fuldkommen vel, støttet herpaa, endogsaa efter den ærede Ordførers Forklaring, gennemføre en systematisk Præstelønningslov. Han kan ganske vist ikke gennemføre den paa een Gang, men det vil den høitærede Kirke- og Undervisningsminister ikke kunne gjøre under nogen Omstændigheder eller i Følge noget af de foreliggende Lovforslag. I Følge ethvert af disse vil en Præstelønningslov kunne gennemføres efterhaanden, som Præstældene blive ledige, og det Samme vil kunne ske nu. Saa snart et af de store Præstefald bliver ledigt, tager man visse Indtægter fra det og henlægges dem til et mindre,